

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ

ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 4 - 10 เม.ย. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 5 เมษายน 2567 กรณีมีข่าวการนำกากแร่แคดเมียมเก็บไว้ที่บริษัทแห่งหนึ่งใน อ. เมือง จ. สมุทรสาครและ อ. บ้านบึง จ. ชลบุรี ซึ่งทางการได้ประกาศห้ามมิให้บุคคลเข้าอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ดังกล่าวเป็นระยะเวลา 90 วัน กระทรวงสาธารณสุข จัดทีมลงพื้นที่ ฝัะระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น มีการสุ่มตรวจฝัะระวังสารพิษในประชาชนบริเวณพื้นที่ดังกล่าว มีการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร เวชภัณฑ์ สารแก้พิษ และให้ความรู้ในการป้องกันตนเอง เบื้องต้นแก่ประชาชน จัดให้มีการสุ่มตรวจสุขภาพในระยะ 3 - 6 เดือน ต่อไป
- รายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในทวีปอเมริกาใต้ เกิดการระบาดอย่างหนักพบว่าในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2567 มีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นเป็น 3 เท่าของช่วงเวลาเดียวกันในปี 2566 โดยพบผู้ป่วยประมาณ 3.5 ล้านราย เสียชีวิตประมาณ 1,000 ราย ในจำนวนนี้ร้อยละ 98 พบในประเทศบราซิล ปารากวัย และอาร์เจนตินา โดยเฉพาะอาร์เจนตินาตั้งแต่ต้นปี พบผู้ป่วยแล้ว 163,419 ราย และขณะนี้ประสบปัญหาขาดแคลนยาป้องกันยุง ซึ่งทางการกำลังแก้ปัญหานี้อย่างเร่งด่วน
- 6 เมษายน 2567 Bluedot Event Alerts รายงานการพบผู้ป่วยไข้หวัดนก A (H9Nx) ในประเทศเวียดนามซึ่งยืนยันผลการตรวจจากสถาบันปาสเตอร์ในเมืองโฮจิมินห์ นับเป็นการติดต่อสู่คนครั้งแรกของประเทศเวียดนาม สำหรับประเทศกัมพูชาและสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่าเคยมีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อ H9N2 ก่อนหน้านี้ โดยเชื้อไข้หวัดนกชนิดนี้ พบมีการแพร่ระบาดในสัตว์ปีกในทวีปเอเชีย ซึ่งการติดเชื้อในคนส่วนใหญ่จะแสดงอาการเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามต้องติดตามเหตุการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด เพราะเชื้อไวรัสไข้หวัดนก A (H9N2) อาจมีการแลกเปลี่ยนพันธุกรรมกับเชื้อไวรัส influenza ชนิดอื่น ๆ และกลายพันธุ์เป็นเชื้อไวรัสอุบัติใหม่ได้

อันตรายจาก “ กรดซัลฟิวริก ”

จากกรณีที่สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ประกาศเตือนให้ฝัะระวังผลกระทบคุณภาพน้ำในแม่น้ำโขง เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2567 หลังจากทีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) แจ้งว่ามีอุบัติเหตุรถบรรทุกสารเคมีพลิกคว่ำ ส่งผลให้มี “ กรดซัลฟิวริก ” จำนวน 30 ตัน ไหลลงสู่น้ำในคานบริเวณแขวงหลวงพระบาง เมื่อวันที่ 3 เมษายนที่ผ่านมาและคาดว่าสารดังกล่าวจะไหลลงสู่แม่น้ำโขงวันที่ 5 เมษายน ก่อนจะเคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณอำเภอเชียงคน จังหวัดเลย ช่วงวันที่ 8 - 10 เมษายน โดยได้แจ้งเตือนให้จังหวัดที่ติดลุ่มน้ำโขง ได้แก่ เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี ติดตามสถานการณ์คุณภาพน้ำและฝัะระวังผลกระทบจากคุณภาพน้ำในแม่น้ำโขงอย่างใกล้ชิด จากข้อมูลของกรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระบุว่ากรดซัลฟิวริกหรืออีกชื่อหนึ่งคือกรดกำมะถันนี้จัดเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ลักษณะทั่วไปเป็นของเหลวใสคล้ายน้ำมัน ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น มีความหนืด คุณสมบัติละลายในน้ำได้ดี มีการนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเคมีต่าง ๆ เช่น ใช้ในการผลิตปุ๋ย เคมีภัณฑ์ปิโตรเลียม การผลิตแร่ การสังเคราะห์สารเคมีและใช้ในการบำบัดน้ำเสีย มีฤทธิ์กัดกร่อนวัตถุเกือบทุกชนิด หากร่างกายสัมผัสสารดังกล่าวโดยตรงไม่ว่าในรูปของของเหลว ไอ หรือหมอกควันทำให้เกิดการระคายเคืองต่ออวัยวะที่สัมผัส เช่น หากสัมผัสผิวหนังจะทำให้เกิดความระคายเคือง ผิวหนังไหม้ หากสัมผัสดวงตา อาจจะทำให้ตาพร่ามัว ตาแดง น้ำตาไหล กระจกตาเสียหาย รูกองตาไปมาไม่ได้และอาจถึงตาบอดได้ หากเข้าสู่ร่างกายทางระบบทางเดินอาหารจะทำให้เนื้อเยื่อระบบดังกล่าวเกิดเนื้อตายทำให้กลืนลำบาก หากเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจทำให้เกิดความระคายเคือง ทำให้การไหลเวียนโลหิตไม่ดีและอาจทำให้ระบบการหายใจล้มเหลวอาจเสียชีวิตได้ หากสูดดมสะสมเป็นเวลานานอาจเกิดโรคมะเร็งตามอวัยวะต่าง ๆ เช่น มะเร็งปอด กล้องเสียง และโพรงจมูก เป็นต้น ฉะนั้นในเบื้องต้นสำหรับเหตุการณ์ดังกล่าวประชาชนที่อาศัยอยู่ตามลุ่มน้ำโขงในจังหวัดข้างต้น ควรปฏิบัติตามประกาศของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ โดยงดประกอบกิจกรรมบริเวณแม่น้ำโขงและงดทำการประมงสัตว์น้ำ รวมถึงติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเพื่อความปลอดภัยของตนเอง

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุข ประชาสัมพันธ์ข่าวสารดังกล่าว โดยเฉพาะจังหวัดที่มีผลกระทบจากเหตุการณ์ครั้งนี้ ได้แก่ จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญและอุบลราชธานี โดยแจ้งเตือนประชาชนตามประกาศของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ทั้งนี้กรมอนามัยได้จัดทีมปฏิบัติการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขในพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่เพื่อประเมินความเสี่ยงการปนเปื้อนของกรดซัลฟิวริกในแม่น้ำโขง ฝัะระวังผลกระทบทางสุขภาพของประชาชนในพื้นที่รวมถึงฝัะระวังน้ำประปาในชุมชนและประปาหมู่บ้าน ในจังหวัดดังกล่าว พร้อมทั้งสื่อสารให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องแก่ลูกบ้าน หากมีผู้สัมผัสแหล่งน้ำแล้วมีอาการระคายเคือง ผิวหนังไหม้ ปวดแสบปวดร้อน เกิดแผลพุพองหรือตาพร่ามัว ตาแดง น้ำตาไหล ขอให้ไปพบแพทย์ทันทีเพื่อประเมินอาการและทำการรักษาที่เหมาะสมต่อไป

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://www.hfocus.org/content/2024/04/30191>
- https://www.matichon.co.th/region/news_4512012
- <https://www.springnews.co.th/keep-the-world/environment/849243>
- ข้อมูลจาก : สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จ.ราชบุรี/กองโรคจากการประกอบอาชีพ ฯ และสำนักสื่อสารความเสี่ยง ฯ กรมควบคุมโรค วันที่ 5 เมษายน 2567
- <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-68738004>
- <https://www.hfocus.org/content/2024/04/30196>
- <https://www.hfocus.org/content/2024/04/30204>
- <https://www.hfocus.org/content/2024/04/30188>
- ขอบคุณภาพจาก: <https://shorturl-ddc.moph.go.th/31cxR>